

af den Modsetning, der er tilstede imellem Regjeringen og dette Thing, og naar man ikke har Almindelighed til en Regjering, tror jeg, det er berettiget, at man afkapper paa Budgettet; thi lige saa vist som Udgifterne kunne bruges til at styrke Landets Udvikling baade i det Indre og i det Ydre, naar de blive brugte paa en hensigtsmæssig Maade, lige saa vist kunne de bruges paa en uheldig Maade og komme til at svække Landets indre og ydre Udvikling. Derfor tror jeg, at det, naar vi have en Regjering, som vi tro leder Landet i en uheldig Retning, er berettiget, at vi tilmaale Budgettet knapt overfor en saadan Regjering. Derfor der havde været den ønskelige Samvirken imellem dette Thing og Regjeringen, tvivler jeg ikke et eneste Øieblik om, at Finantsloven paa enkelte Punkter havde set lidt anderledes ud, end den nu sandsynligvis vil komme til at se ud. Jeg antager saaledes, at vi f. Ex. til Oplysnings Fremme, til Skolevæsenet og til Forsvarsvæsenet vilde have bevilget ikke saa lidt mere end overfor den nuværende Regjering, og jeg betvivler heller ikke, at vi overfor en anden Regjering, som muligens kunde komme tilstede, som tog Hensyn til dette Things Anskuelser, overhovedet vilde gjøre Indrømmelser; i alt Fald er jeg for mit personlige Bedkommende ikke uwillig til at gjøre dette. Det ser jo næsten ud til — i Modsetning til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, — at jo mere vi fra vor Side søge at vise Smødekommene, desto stærkere Modstand reiser der sig fra den anden Side, og desto længere viger Regjeringen bort fra vor Anskuelse. Vi have f. Ex. tidligere ved Behandlingen af Bestatningslovene set, at Ministeren tilnærmelsesvis har kunnet komme os imøde; men den nuværende Regjering gaar langt videre. Det er en bekendt Sag, at Flerpartiet i dette Thing søgte at vise Smødekommene for et Par Aar tilbage; men hvad skete saa? Blev der taget Hensyn til denne Smødekommene? Nei, der blev dannet en Regjering af Landstingets yderste Højre, der stod paa det mest krasse Standpunkt imod dette Things Anskuelser. Jeg tror altsaa, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds har Ret, naar han siger, at det er os, der have villet tvinge vore Anskuelser igjennem. Jeg tror tværtimod, at det er Regjeringen og vore Modstandere, som ikke have villet vise Smødekommene. Tidligere hed det: Staf et Flerpart i dette Thing, saa skulle vi respekttere det. Dette blev f. Ex. udtalt af en tidligere Kultusminister under Ministeriet Frijs, ligesom Conseilpræsidenten Frijs udtalte, at han veg for en Afstemning i dette Thing. Den Gang saae det ud til, at man dog vilde tage en lille Smule Hensyn til os, men Riberne have forandret sig. Saa udtalte man, at dersom vi kunde skaffe et Flerpart i begge Thing, eller rettere, Rigsdagen som Helhed, ja, Gud bevare os, saa

skulde der tages Hensyn dertil; der kunde ikke være Tale om Andet. Nu ere vi efter min Mening komne paa det Stadium, at vi have et Flerpart i begge Thing tilsammen — det vil siges betragtet som tilfællestagne — men desuagtet ser jeg ikke, at der er nogen Smødekommene fra den nuværende Regjeringens Side; jeg kan ikke mærke Noget til en saadan. Efter de Udtalelser, som kom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, skulde man tro, at den Side, hvortil jeg hører, vilde gaa til Yderligheder, eller med andre Ord er radikal, men det tror jeg er en stor Misforstaaelse af det danske Folk og af de Forhold, hvorunder vi leve. Jeg tror, at den Side, hvortil jeg hører, er den konservative Del af det danske Folk; thi Landstinget og Medlemstanden ere virkelig ikke radikale af Karakter, og naar man gennem Pressen og ligeledes fra den anden Side her i Salen søger at udbrede den Anskuelse, at de ere radikale, tyder dette paa, hvor lidt Partiet ovre ved Vinduet kjender til det danske Folk. Jeg for mit personlige Bedkommende ønsker ikke disse store Konflikter, som det ser ud til, at vi nu gaa imøde. Jeg har aldrig ønsket dem; jeg har ved flere Leiligheder — og det har en stor Del af denne Side af Thinget — viist Medgjortlighed og Smødekommene; men fra den modsatte Side af Salen har man taget Haanden tilbage og søgt at gjøre Røsten større. Der blev af det kjøbenhavnske Medlem (Ville) i Formiddags udtalt, og det er ligeledes antydet i Aften, at vi skulle gaa den Tilstand imøde, at vi ikke skulle faae en ordentlig Finantslov ved Finantsaarets Udløb, men derpaa tror jeg ikke; jeg haaber, at vi faae det. Jeg kan aldrig tro, at nogen Regjering vil gaa til at udstede en saakaldt provisorisk Finantslov, og heller ikke kan jeg tro, at de Herrer ved Vinduet nogensinde ville støtte et saadant Skridt. Derfor er jeg tryk, uagtet det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) udtalte, at han vilde støtte den nuværende Regjering. Et saadant Skridt som det at udstede en provisorisk Finantslov, vil jeg ligefrem betragte som revolutionært, og det glæder mig, at jeg for denne Anskuelse har Udtalelser fra en tidligere Rødsfører i det andet Thing, saaledes at det altsaa er udtalt paa Landstingets Begne. Denne Udtalelse staar i Rigsdagstidenden Tillæg B. for Sessjonen 1854 — 55 Pag. 122 og 125 (Berg: Det er Lehmann). Ja, fuldkommen rigtig, det er Lehmann, og han siger saaledes: „Det er imidlertid uimodsigeligt, at ved Bevilling efter sammes Begreb kun kan forstaaes et foregaaende Samtykke til, at en Udgift gjøres, hvoraf det vigtige praktiske Resultat altsaa bliver, at, naar Bevillingen negtes, Udgiften ikke loofligen kan gjøres.“ Han siger fremdeles: „Enhver virkelig Overfredelse af Finantsloven er altsaa en Lovovertrædelse, en formel Ulovlighed, og han siger endvidere Side 125: